

СЪ БАЛКАНА ШЕГА НЕ БИВА.

(Разказъ отъ единъ ученикъ).

Една лѣтна ваканция бѣхъ въ подбалканския тихъ градецъ Карлово, отечеството на великия апостолъ — Василь Левски. Заедно съ своитѣ другари — съученици азъ често правѣхъ кѣси разходки низъ красивитѣ околности на тоя градъ, особно въ политѣ на балкана. Но насъ много ни блазнише мисълта да прѣдприемемъ една по-смѣла и по-дълга разходка и твърдѣ често се наговаряхме, докато найсетнѣ единъ день рѣшихме твърдо да прѣминемъ балкана и отидемъ въ Троянъ. Рѣшението го зехме въ кичестата градина въ двора на единъ другаръ. Зарадвани, ние съобщихме рѣшението си на дѣдото на нашия другаръ, който въ това врѣме нѣщо чоплѣше въ градината. Той се изправи, изгледа ни единъ по единъ, а слѣдъ туй тихо продума:

„Не е злѣ, идете, синчета. Ще видите нови мѣста, ще си поразкършите тѣлото, ще се поведриете. Балканътъ е хубавъ, ненагледенъ. Колко пѣти съмъ го минавалъ на младини! Колко пѣти съмъ замръквалъ въ недрата му!“

Старецътъ се трогна, спрѣ неопрѣдѣлено погледъ къмъ гордия Балканъ и замълча. Сълзи нахлуха въ очитѣ му. Навѣрно, мили спомени възкрѣснаха въ паметта му, а може би старческата немощ му навѣ тѣга, скръбъ, че не може пѣшкомъ да прѣхвърли заедно съ насъ толкова добръ познатия нему Балканъ. Слѣдъ малко той поде наново:

— Пуси старини... краката не слушатъ вече, а то бихъ ви придружилъ. Но нищо. Идете и сами. Само гледайте, когато тръгнете, да не е облачно. Гледайте Балкана да е чистъ, да нѣма мъгла. . .

Дѣдото пакъ вторачи погледъ къмъ Балкана, помълча малко, поразмисли се и пакъ продума:

— Но по-добръ е да повикате водачъ, защото иначе ще сбъркате пѣтя. Може да замръкнете въ Балкана, може дѣждъ да ви накваси... Балканътъ вѣра нѣма... Ще измръзнете, ще се простудите, слабушащи сте синца днешнитѣ младежи... „Балканска настинка не се лѣкува.“ Не помнишъ ли, Тинко,—обърна се той къмъ своя внукъ, — прѣди четири години кога докараха на коне Иванча Кожухарина, жена му... и Георги Мининъ вкоченявали. Ходили на Троянския мѣнастирь, а на връщане сбъркали пѣтя, лутали се изъ балкана, замръкнали на връха, тамъ при Купена, па като ги запраля единъ балкански дѣждъ, че и коститѣ имъ измокрилъ. Сетнѣ хваналъ прѣзъ нащѣта единъ студъ и тѣ се вкоченявали. На утрото юруцитѣ—кираджии ги намѣрили вдървени. Мажетѣ се съживиха, но жената, богъ да я прости, я докараха още тогава мъртва. Но и Иванчо кожухарина умрѣ още сѣщия день, само Георги Мининъ уцѣлѣ, но и той отъ тогазъ е половинъ човѣкъ. Та ще ви кажа: съ Балкана шега не бива. Добръ сте намислили, но си намѣрете водачъ, пѣкъ си пригответе и дрѣшчици и храна, че балканътъ е хубавъ, гиздавъ, но е пѣкъ три пѣти по-лошъ въ зло врѣме, отколкото е хубавъ въ добро врѣме“.

Думитѣ на добрия старецъ ни отрезвиха малко и ние рѣшихме да не бързаме, да чакаме хубаво ясно врѣме, да си приготвимъ провизии и дрѣшки и да си намѣримъ водачъ. Но все съ нетѣрпение очаквахме часа на трѣгва-